

Olsztyn, 7 grudnia 2021 r.

Szanowna Pani
Joanna Ćwiek
Dyrektor
Domu Rodzinnego w Elku
ul. Grajewska 9
19-300 Elk

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr FK-IV.0030.649.2021 z dnia 22 września 2021 r. /**akta kontroli str. 1-2/** zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

1. Katarzyna Henryka Stefanowska - główny specjalista, kierująca zespołem inspektorów,
2. Agnieszka Brzozowska – główny specjalista,
przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Domu Rodzinnym w Elku. Czynności kontrolne rozpoczęto i zakończono w dniu 7 października 2021 r. Zakresem przedmiotowym kontroli objęto zgodność zatrudniania pracowników placówki opiekuńczo-wychowawczej z wymaganymi kwalifikacjami, w świetle przepisów:

- Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2020, poz. 821 ze zm.) - zwanej dalej ustawą lub ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720).

W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

- 1) Placówka / Dom / Jednostka / kontrolowana Jednostka - co oznacza: Dom Rodziny w Elku;
- 2) Dyrektor - co oznacza: Dyrektora Domu Rodzinnego w Elku, panią Joannę Ćwiek;
- 3) wychowawca - co oznacza: wychowawcę zatrudnionego w Domu Rodzinnym w Elku, panią ;
- 4) Regulamin - co oznacza: *Tekst jednolity Regulaminu Domu Rodzinnego w Elku przy ul. Grajewskiej 9.*

Kontrola obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia jej zakończenia.

Fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze prowadzonym przez Jednostkę. Czynności kontrolne przeprowadzono w obecności Dyrektora - pani Joanny Ćwiek oraz wychowawcy - pani

Ustaleń dokonano w oparciu o: rozmowy przeprowadzone z dziećmi oraz wychowawcą, analizę akt osobowych Dyrektora i wychowawcy, wyjaśnienia jak i informacje przekazane przez Dyrektora.

Działalność Placówki w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie z uchybieniem**.

Ustalenia z kontroli

1. Zasady działania i organizacji Placówki

Dom Rodzinny w Elku jest Placówką opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego, prowadzoną przez Powiat Elcki, przeznaczoną dla 8 wychowanków.

W okresie objętym kontrolą działalność Placówki określał *Tekst jednolity Regulaminu Domu Rodzinnego w Elku przy ul. Grajewskiej 9*, przyjęty Uchwałą Nr 49.103.2017 Zarządu Powiatu Elckiego z dnia 14 grudnia 2017 r. **/akta kontroli str. 3-12/**. Ponadto w Jednostce obowiązywał *Regulamin dotyczący podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez pracowników Placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego Dom Rodzinny w Elku, ul. Grajewska 9*, wprowadzony Zarządzeniem nr 1/2016 Dyrektora Domu Rodzinnego w Elku z dnia 12 października 2016 r. **/akta kontroli str. 13-18/**.

Kontrolujący stwierdzili, że w Regulaminie określone zostały zadania osób zatrudnionych do pracy z dziećmi.

W dacie kontroli w Placówce było umieszczonych 7 dzieci. Wyciąg z ewidencji wychowanków stanowi **akta kontroli str. 19**.

2. Zgodność zatrudnienia pracowników Placówki z wymaganymi kwalifikacjami

W celu zweryfikowania zgodności zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami, sprawdzono kwalifikacje 100% kadry, zatrudnionej w Placówce w okresie objętym kontrolą.

W badanym okresie Placówką kierował Dyrektor (zatrudniony na podstawie umowy o pracę), który pełnił jednocześnie funkcję wychowawcy, na co zezwala art. 99 ust. 1 ustawy. Pracę Dyrektora wspierał wychowawca, który był zatrudniony na podstawie umowy o pracę **/akta kontroli str. 20/**.

W wyniku analizy przedłożonej dokumentacji osobowej stwierdzono, że Dyrektor spełniał wymogi kwalifikacyjne przewidziane dla osób kierujących placówką opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego, określone w art. 97 ust. 4 ustawy, tj. posiadał odpowiednie wykształcenie, świadectwo ukończenia szkolenia, a także opinię organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, dotyczącą predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora.

Ustalono, iż zatrudniony w Placówce wychowawca ukończył liceum ogólnokształcące, a następnie studia wyższe, zdobywając tytuł zawodowy magistra historii **/akta kontroli str. 20/**. Biorąc pod uwagę powyższe stwierdzić należy, iż wychowawca spełniał wymogi dotyczące wykształcenia, określone w art. 98 ust. 2 ustawy. Nie posiadał on jednak pozytywnej opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji wychowawcy, o której mowa w wyżej cytowanym akcie prawnym.

Dyrektor kontrolowanej Jednostki w pisemnym wyjaśnieniu wskazała, że od roku 1993 (data utworzenia Placówki), p. pełniła funkcję dyrektora-wychowawcy.

Natomiast od 2012 r., gdy dyrektorem Domu została p. Joanna Ćwiek, powyżej wskazana osoba zaczęła pełnić tylko funkcję wychowawcy **/akta kontroli str. 21-22/**.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wniosła zmiany m.in. w zakresie wymagań kwalifikacyjnych osób zatrudnionych w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego, tj. wychowawców. Niemniej jednak ustawodawca umożliwił dalsze zatrudnianie osób, które nie spełniały wymagań kwalifikacyjnych w dniu wejścia w życie cytowanej ustawy przez okres 6 lat, tj. do dnia 31 grudnia 2017 r., dając jednocześnie szansę na uzupełnienie kwalifikacji (art. 236 ust. 2 ustawy).

W trakcie opracowywania niniejszego wystąpienia pokontrolnego do tut. Urzędu wpłynęła kserokopia pozytywnej opinii, o której mowa w art. 98 ust. 2 ustawy, dotycząca p.
..... **/akta kontroli str. 23/**.

Stwierdzone uchybienie nie miało wpływu na jakość realizacji zadań przez kontrolowaną Jednostkę. W związku z tym, iż zostało ono wyeliminowane w trakcie trwania postępowania kontrolnego odstąpiono od wydania zalecenia w tym zakresie.

Osoby pracujące z dziećmi spełniały wymagania określone w art. 97 ust. 3 pkt 3-5 ustawy (w przypadku Dyrektora) oraz w art. 98 ust. 3 pkt 1-3 ustawy (w przypadku wychowawcy), co zostało potwierdzone stosownymi oświadczeniami o:

- niepozbawieniu / nieograniczeniu władzy rodzicielskiej,
- braku obowiązku alimentacyjnego,
- nieskazaniu prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo (w tym także skarbowe).

Ustalono, że Dyrektor kontrolowanej Jednostki (pełniący również funkcję wychowawcy) posiadał aktualne zaświadczenie lekarskie, potwierdzające zdolność do kierowania oraz pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej, wymagane przepisami art. 97 ust. 3 pkt 6 i art. 98 ust. 3 pkt 4 ustawy. Stwierdzono jednocześnie, iż zatrudniony w Placówce wychowawca zdolny był do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej, co zgodnie z art. 98 ust. 3 pkt 4 ustawy zostało potwierdzone zaświadczeniem lekarskim o braku przeciwwskazań do wykonywania tej pracy.

Z informacji przekazanych przez Dyrektora Domu wynika, że w okresie podlegającym kontroli wobec pracowników kontrolowanej Jednostki nie wszczęto postępowania karnego o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego, o którym mowa w art. 98 ust. 5 ustawy **/akta kontroli str. 24/**.

3. Zapewnienie zatrudnionym pracownikom prawa do korzystania z poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego oraz udział pracowników w szkoleniach podwyższających lub wzmacniających ich kompetencje zawodowe

W myśl art. 98 ust. 4 ustawy, osoby pracujące z dziećmi w placówce opiekuńczo-wychowawczej mają prawo do korzystania z poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu. Z informacji przekazanych przez Dyrektora **/akta kontroli str. 25-26/** wynika, że „(...) prowadzący Dom Rodzinny w Elku, ul. Grajewska 9, w miarę możliwości korzystają z (...) konsultacji z pracownikami PCPR w Elku – psychologiem, pedagogiem, koordynatorem pieczy

zastępczej, uczestniczą w szkoleniach i konferencjach organizowanych przez PCPR Elk, a także korzystają z poradnictwa psychologa z Powiatowego Centrum Pomocy Psychologicznej w Elku (...). W związku z zaistniałą sytuacją pandemiczną, w okresie objętym przedmiotową kontrolą, nie uczestniczą w szkoleniach”.

Podczas rozmowy z kontrolującymi wychowawca potwierdził, że ma możliwość korzystania z poradnictwa mającego na celu zachowanie i wzmocnienie kompetencji oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu, które świadczone jest przez pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Elku. Ponadto poinformował, iż korzysta również z poradnictwa psychologa zatrudnionego w Powiatowym Centrum Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Elku. Osoba zatrudniona na stanowisku wychowawcy wskazała również, że na ogół bierze udział w szkoleniach wzmacniających i podwyższających jej kompetencje zawodowe oraz mających na celu m.in. przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu, niemniej jednak w badanym okresie, w takich szkoleniach nie uczestniczyła z uwagi na okres pandemiczny **/akta kontroli str. 27/**.

Dyrektor oraz wychowawca w rozmowie z zespołem inspektorów wskazali, że nie doświadczyli do tej pory zjawiska wypalenia zawodowego, a wykonywana praca przynosi im satysfakcję.

4. Jakość wsparcia udzielanego przez pracowników Placówki w ocenie dzieci

W ramach postępowania kontrolnego zespół inspektorów przeprowadził w dniu 7 października 2021 r. indywidualne rozmowy kierowane z sześciorgiem wychowanków, którzy przebywali w Domu w czasie przeprowadzania czynności kontrolnych, na temat udzielanego im wsparcia oraz jakości sprawowanej opieki **/akta kontroli str. 28-33/**. Jedna wychowanka nie uczestniczyła w rozmowie, ponieważ bezpośrednio po zajęciach szkolnych udała się na trening piłki siatkowej.

Podczas rozmów z kontrolującymi, wszyscy wychowankowie pozytywnie wypowiadali się o Dyrektorce i wychowawcy. Potwierdzili zgodnie, że mogli liczyć na wsparcie i pomoc ww. osób. Dzieci jednogłośnie wskazały, że nie zdarzały się sytuacje, aby zwracając się z prośbą o pomoc nie otrzymali jej. Wszyscy podopieczni, z którymi przeprowadzono rozmowy poinformowali, że obie *Ciocie* pomagają im w rozwiązywaniu ich problemów. Dzieci nie zgłosiły żadnych uwag w zakresie wsparcia oraz jakości opieki w Placówce.

5. Uwagi i wnioski

Mając na względzie pozytywne opinie wychowanków Placówki na temat jakości sprawowanej nad nimi opieki, a także wsparcia udzielanego przez jej pracowników, rekomenduje się dalsze utrzymanie jakości świadczonych usług na dotychczasowym poziomie.

6. Zalecenia

W związku z tym, że uchybienie, stwierdzone w toku kontroli, zostało usunięte w trakcie trwania postępowania kontrolnego, nie wydaje się zalecenia.

Zgodnie z § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477) od wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo wniesienia zastrzeżeń na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Podstawa prawna:

- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477),
- art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2020, poz. 821 ze zm.).

**Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO**

Urszula Jędrychowska
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

Katarzyna Henryka Stefanowska – główny specjalista
Agnieszka Brzozowska – główny specjalista